

T.C
TARSUS ÜNİVERSİTESİ

STRATEJİK YÖNELİM VE ÖNCELİKLENDİRME ANALİZİ
AHP-PROMETHEE II Yöntemi (Uzman Matris Tabanlı)

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	3
2. METODOLOJİ	4
2.1 AHP (Analitik Hiyerarşi Süreci).....	4
2.2 PROMETHEE II (Net Akış Sıralaması)	4
2.3 KİDR Ölçüt Çerçevesi ve Ana Kriterler	4
3. UZMAN AHP AĞIRLIKLARI.....	5
3.1 Liderlik, Yönetişim ve Kalite	5
3.2 Eğitim-Öğretim	5
3.3 Araştırma ve Geliştirme.....	5
3.4 Toplumsal Katkı.....	5
3.5 Destek Hizmetleri.....	6
4. AHP AĞIRLIKLARI(UZLAŞI)	7
5. PROMETHEE II SONUÇLARI VE SIRALAMA.....	8
6. KATEGORİ BAZLI ANALİZ VE ÖNERİLER	9
6.1 Acil Gelişim (2 Kriter).....	9
6.2 Yüksek Öncelik (5 Kriter)	9
6.3 Orta Öncelik (7 Kriter).....	9
6.4 İzleme (15 Kriter)	9
6.5 Güçlü Alan (1 Kriter)	9
7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	10

1. ÖZET

Bu rapor, Tarsus Üniversitesi'nin KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterlerine ilişkin 4 uzmanın(Üst Yönetim) AHP ikili karşılaştırma değerlendirmeleri esas alınarak PROMETHEE II yöntemiyle gerçekleştirilen stratejik önceliklendirme analizini sunmaktadır.

Analiz, herhangi bir dışsal performans verisi kullanılmadan yalnızca uzman kanaatlerine dayanan saf bir metodoloji ile yürütülmüştür. 30 alt kriter PROMETHEE II net akış (Φ) değerlerine göre sıralanmış; en yüksek önceliğe sahip kriter **Stratejik Yönetim** ($\Phi = +0.4933$), ikinci sırada **Öğrenci Merkezli Öğrenme** ($\Phi = +0.3031$) ve üçüncü sırada **Eğitici Kadro Yetkinliği** ($\Phi = +0.2824$) yer almıştır.

Öncelik Kategorisi	Kriter Sayısı	Oran (%)
ACİL GELİŞİM	2	%6.7
YÜKSEK ÖNCELİK	5	%16.7
ORTA ÖNCELİK	7	%23.3
İZLEME	15	%50.0
GÜÇLÜ ALAN	1	%3.3

2. METODOLOJİ

2.1 AHP (Analitik Hiyerarşi Süreci)

Her uzman, KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterleri çerçevesindeki ana ve alt kriterler arasında 1–5 ölçeğiyle ikili karşılaştırma matrislerini doldurmuştur. Sütun toplamına bölünerek normalleştirilen matrisin satır ortalamaları öncelik ağırlıklarını vermektedir. Ana kriter ağırlığı ile alt kriter ağırlığının çarpımı küresel ağırlığı oluşturmaktadır.

2.2 PROMETHEE II (Net Akış Sıralaması)

PROMETHEE II yönteminde 4 uzmanın küresel AHP ağırlık vektörü, eşit ağırlıklı 4 PROMETHEE kriteri olarak kullanılmıştır. Doğrusal tercih fonksiyonu ile her uzmanın kendi vektörü içindeki max–min aralığı eşik değeri olarak belirlenmiştir.

- Φ^+ (Pozitif Akış): Kriteri rakiplerine üstün kılan uzman değerlendirmelerinin gücü
- Φ^- (Negatif Akış): Diğer kriterlerin bu kriteri geçtiği değerlendirmelerin gücü
- $\Phi = \Phi^+ - \Phi^-$: Yüksek net akış - daha yüksek geliştirme önceliği

Pozitif Φ değeri, kriterin KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterleri içerisinde öncelikli gelişim alanı olduğunu; negatif Φ ise kurumun bu alanda görece güçlü konumda bulunduğunu gösterir.

2.3 KİDR Ölçüt Çerçevesi ve Ana Kriterler

No	Ana Kriter	Alt Kriter Sayısı
1	Liderlik, Yönetişim ve Kalite	6 alt kriter
2	Eğitim-Öğretim	6 alt kriter
3	Araştırma ve Geliştirme	6 alt kriter
4	Toplumsal Katkı	6 alt kriter
5	Destek Hizmetleri	6 alt kriter

3. UZMAN AHP AĞIRLIKLARI

Dört uzmanın KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterleri için küresel AHP ağırlıkları aşağıda ana kriter gruplarına göre sunulmaktadır. Toplamda 30 alt kriter değerlendirilmiştir.

3.1 Liderlik, Yönetişim ve Kalite

Sıra	Alt Kriter	Uzman 1	Uzman 2	Uzman 3	Uzman 4
1	Stratejik Yönetim	7.718	9.929	6.092	14.143
2	Paydaş Katılımı	5.569	6.512	1.051	3.255
3	Bilgi Yönetim Sistemi	4.343	1.712	2.581	3.484
4	İnsan Kaynakları Yönetimi	9.490	4.207	1.643	8.838
5	Kalite Kültürü Yayılımı	2.887	2.681	0.698	4.001
6	Süreç Yönetimi	4.129	1.137	4.003	7.901
	TOPLAM	34.136	26.179	16.067	41.621

3.2 Eğitim-Öğretim

Sıra	Alt Kriter	Uzman 1	Uzman 2	Uzman 3	Uzman 4
7	Program Tasarımı	4.705	1.816	6.677	6.804
8	Öğrenci Merkezli Öğrenme	6.622	15.753	1.818	4.481
9	Öğrenci Değerlendirme	2.148	2.724	15.795	1.899
10	Öğrenme Kaynakları	1.622	6.693	2.731	4.086
11	Eğitici Kadro Yetkinliği	5.891	10.360	4.276	7.143
12	Program İzleme	2.761	4.276	10.387	1.766
	TOPLAM	23.748	41.621	41.684	26.179

3.3 Araştırma ve Geliştirme

Sıra	Alt Kriter	Uzman 1	Uzman 2	Uzman 3	Uzman 4
13	Ar-Ge Stratejisi	4.459	4.006	2.675	5.974
14	Araştırma Kaynakları	3.533	6.108	4.187	2.637
15	Araştırma Yetkinliği	5.331	0.699	9.934	3.365
16	Doktora Programları	1.563	1.053	1.713	1.702
17	Fikri Mülkiyet Hakları	1.320	1.653	1.136	1.590
18	Uluslararası İşbirlikleri	3.415	2.588	6.515	0.838
	TOPLAM	19.621	16.105	26.159	16.105

3.4 Toplumsal Katkı

Sıra	Alt Kriter	Uzman 1	Uzman 2	Uzman 3	Uzman 4
19	Toplumsal Katkı Stratejisi	3.232	3.739	3.737	3.789
20	Sürekli Eğitim Merkezi (SEM)	2.194	1.581	0.427	1.804
21	Bilgi Transferi	0.912	2.453	0.644	1.633
22	Bölgesel Kalkınma Desteği	2.704	1.010	1.583	0.990
23	Dezavantajlı Gruplar	3.068	0.646	2.451	0.548
24	Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler	1.312	0.428	1.011	1.094
	TOPLAM	13.422	9.857	9.854	9.857

3.5 Destek Hizmetleri

Sıra	Alt Kriter	Uzman 1	Uzman 2	Uzman 3	Uzman 4
25	Mali Kaynak Yönetimi	3.469	1.553	0.408	1.305
26	Fiziksel Altyapı	1.321	0.272	2.364	1.922
27	Bilişim Hizmetleri	0.946	2.361	0.638	0.599
28	İdari Birimlerin Performansı	1.422	0.408	1.002	0.505
29	Uluslararasılaşma	0.911	1.003	1.554	0.501
30	İç Denetim ve Risk Yönetimi	1.005	0.641	0.271	1.407
	TOPLAM	9.074	6.238	6.236	6.238

4. AHP AĞIRLIKLARI(UZLAŞI)

Dört uzmanın küresel ağırlık vektörlerinin aritmetik ortalaması alınarak uzlaşa ağırlıkları elde edilmiştir.

Sıra	Alt Kriter	Ana Kriter	Uzlaşa Ağırlık (%)
1	Stratejik Yönetim	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	9.471
2	Paydaş Katılımı	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	4.097
3	Bilgi Yönetim Sistemi	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	3.030
4	İnsan Kaynakları Yönetimi	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	6.044
5	Kalite Kültürü Yayılımı	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	2.567
6	Süreç Yönetimi	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	4.292
7	Program Tasarımı	2. Eğitim ve Öğretim	5.000
8	Öğrenci Merkezli Öğrenme	2. Eğitim ve Öğretim	7.168
9	Öğrenci Değerlendirme	2. Eğitim ve Öğretim	5.642
10	Öğrenme Kaynakları	2. Eğitim ve Öğretim	3.783
11	Eğitici Kadro Yetkinliği	2. Eğitim ve Öğretim	6.917
12	Program İzleme	2. Eğitim ve Öğretim	4.797
13	Ar-Ge Stratejisi	3. Araştırma ve Geliştirme	4.278
14	Araştırma Kaynakları	3. Araştırma ve Geliştirme	4.116
15	Araştırma Yetkinliği	3. Araştırma ve Geliştirme	4.832
16	Doktora Programları	3. Araştırma ve Geliştirme	1.508
17	Fikri Mülkiyet Hakları	3. Araştırma ve Geliştirme	1.425
18	Uluslararası İşbirlikleri	3. Araştırma ve Geliştirme	3.339
19	Toplumsal Katkı Stratejisi	4. Toplumsal Katkı	3.624
20	Sürekli Eğitim Merkezi (SEM)	4. Toplumsal Katkı	1.502
21	Bilgi Transferi	4. Toplumsal Katkı	1.411
22	Bölgesel Kalkınma Desteği	4. Toplumsal Katkı	1.572
23	Dezavantajlı Gruplar	4. Toplumsal Katkı	1.678
24	Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler	4. Toplumsal Katkı	0.961
25	Mali Kaynak Yönetimi	5. Destek Hizmetleri	1.684
26	Fiziksel Altyapı	5. Destek Hizmetleri	1.470
27	Bilişim Hizmetleri	5. Destek Hizmetleri	1.136
28	İdari Birimlerin Performansı	5. Destek Hizmetleri	0.834
29	Uluslararasılaşma	5. Destek Hizmetleri	0.992
30	İç Denetim ve Risk Yönetimi	5. Destek Hizmetleri	0.831
	GENEL TOPLAM		100.00

5. PROMETHEE II SONUÇLARI VE SIRALAMA

PROMETHEE II net akış değerleri (Φ) üzerinden elde edilen tam sıralama aşağıda sunulmaktadır.

Sıra	Alt Kriter	Ana Kriter	Ağırlık (%)	Φ^+	Φ^-	Φ (Net)
1	Stratejik Yönetim	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	9.471	0.5090	0.0157	+0.4933
2	Öğrenci Merkezli Öğrenme	2. Eğitim ve Öğretim	7.168	0.3540	0.0508	+0.3031
3	Eğitici Kadro Yetkinliği	2. Eğitim ve Öğretim	6.917	0.3141	0.0317	+0.2824
4	İnsan Kaynakları Yönetimi	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	6.044	0.3299	0.0535	+0.2764
5	Program Tasarımı	2. Eğitim ve Öğretim	5.000	0.1975	0.0600	+0.1375
6	Öğrenci Değerlendirme	2. Eğitim ve Öğretim	5.642	0.2378	0.1033	+0.1345
7	Araştırma Yetkinliği	3. Araştırma ve Geliştirme	4.832	0.2048	0.0781	+0.1268
8	Program İzleme	2. Eğitim ve Öğretim	4.797	0.1747	0.0885	+0.0863
9	Süreç Yönetimi	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	4.292	0.1633	0.0782	+0.0850
10	Ar-Ge Stratejisi	3. Araştırma ve Geliştirme	4.278	0.1505	0.0663	+0.0843
11	Paydaş Katılımı	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	4.097	0.1597	0.0787	+0.0810
12	Araştırma Kaynakları	3. Araştırma ve Geliştirme	4.116	0.1309	0.0775	+0.0534
13	Toplumsal Katkı Stratejisi	4. Toplumsal Katkı	3.624	0.1024	0.0833	+0.0191
14	Öğrenme Kaynakları	2. Eğitim ve Öğretim	3.783	0.1146	0.1058	+0.0088
15	Uluslararası İşbirlikleri	3. Araştırma ve Geliştirme	3.339	0.1030	0.1073	-0.0043
16	Bilgi Yönetim Sistemi	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	3.030	0.0875	0.0939	-0.0063
17	Kalite Kültürü Yayılımı	1. Liderlik, Yönetim ve Kalite	2.567	0.0630	0.1186	-0.0556
18	Mali Kaynak Yönetimi	5. Destek Hizmetleri	1.684	0.0351	0.1479	-0.1129
19	Dezavantajlı Gruplar	4. Toplumsal Katkı	1.678	0.0334	0.1538	-0.1204
20	Bölgesel Kalkınma Desteği	4. Toplumsal Katkı	1.572	0.0235	0.1549	-0.1314
21	Sürekli Eğitim Merkezi (SEM)	4. Toplumsal Katkı	1.502	0.0202	0.1612	-0.1410
22	Doktora Programları	3. Araştırma ve Geliştirme	1.508	0.0158	0.1652	-0.1494
23	Fiziksel Altyapı	5. Destek Hizmetleri	1.470	0.0193	0.1740	-0.1547
24	Fikri Mülkiyet Hakları	3. Araştırma ve Geliştirme	1.425	0.0131	0.1716	-0.1584
25	Bilgi Transferi	4. Toplumsal Katkı	1.411	0.0167	0.1814	-0.1647
26	Bilişim Hizmetleri	5. Destek Hizmetleri	1.136	0.0117	0.1967	-0.1850
27	Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler	4. Toplumsal Katkı	0.961	0.0049	0.1955	-0.1906
28	Uluslararasılaşma	5. Destek Hizmetleri	0.992	0.0062	0.2015	-0.1953
29	İdari Birimlerin Performansı	5. Destek Hizmetleri	0.834	0.0039	0.2029	-0.1989
30	İç Denetim ve Risk Yönetimi	5. Destek Hizmetleri	0.831	0.0038	0.2065	-0.2027

6. KATEGORİ BAZLI ANALİZ VE ÖNERİLER

6.1 Acil Gelişim (2 Kriter)

Bu kriterler KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterleri içerisinde en kritik geliştirme alanlarını temsil etmektedir. Kalite Güvencesi Sistemi planlamasında en üst önceliğe sahip olmaları önerilir.

Genel Sıra	Alt Kriter	Ağırlık (%)	Φ (Net Akış)
1	Stratejik Yönetim	9.471	+0.4933
2	Öğrenci Merkezli Öğrenme	7.168	+0.3031

6.2 Yüksek Öncelik (5 Kriter)

Kısa vadeli aksiyon planları hazırlanmalı; kapasite artırımı ve kaynak tahsisi bu kriterler için önceliklendirilmelidir.

Genel Sıra	Alt Kriter	Ağırlık (%)	Φ (Net Akış)
3	Eğitici Kadro Yetkinliği	6.917	+0.2824
4	İnsan Kaynakları Yönetimi	6.044	+0.2764
5	Program Tasarımı	5.000	+0.1375
6	Öğrenci Değerlendirme	5.642	+0.1345
7	Araştırma Yetkinliği	4.832	+0.1268

6.3 Orta Öncelik (7 Kriter)

Mevcut uygulamaların gözden geçirilmesi ve "iyi uygulama" standartlarına yükseltilmesi orta vadede planlanmalıdır.

Genel Sıra	Alt Kriter	Ağırlık (%)	Φ (Net Akış)
8	Program İzleme	4.797	+0.0863
9	Süreç Yönetimi	4.292	+0.0850
10	Ar-Ge Stratejisi	4.278	+0.0843
11	Paydaş Katılımı	4.097	+0.0810
12	Araştırma Kaynakları	4.116	+0.0534
13	Toplumsal Katkı Stratejisi	3.624	+0.0191
14	Öğrenme Kaynakları	3.783	+0.0088

6.4 İzleme (15 Kriter)

Kurumun görece iyi konumda olduğu; ancak sürekli iyileştirme döngüsü içinde takip edilmesi gereken kriterlerdir.

Genel Sıra	Alt Kriter	Ağırlık (%)	Φ (Net Akış)
15	Uluslararası İşbirlikleri	3.339	-0.0043
16	Bilgi Yönetim Sistemi	3.030	-0.0063
17	Kalite Kültürü Yayılımı	2.567	-0.0556
18	Mali Kaynak Yönetimi	1.684	-0.1129
19	Dezavantajlı Gruplar	1.678	-0.1204
20	Bölgesel Kalkınma Desteği	1.572	-0.1314
21	Sürekli Eğitim Merkezi (SEM)	1.502	-0.1410
22	Doktora Programları	1.508	-0.1494
23	Fiziksel Altyapı	1.470	-0.1547
24	Fikri Mülkiyet Hakları	1.425	-0.1584
25	Bilgi Transferi	1.411	-0.1647
26	Bilişim Hizmetleri	1.136	-0.1850
27	Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler	0.961	-0.1906
28	Uluslararasılaşma	0.992	-0.1953
29	İdari Birimlerin Performansı	0.834	-0.1989

6.5 Güçlü Alan (1 Kriter)

Uzman değerlendirmelerine göre kurumun KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt çerçevesinde en güçlü olduğu alandır. Bu üstünlüğün örnek uygulama olarak belgelenmesi önerilir.

Genel Sıra	Alt Kriter	Ağırlık (%)	Φ (Net Akış)
30	İç Denetim ve Risk Yönetimi	0.831	-0.2027

7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışma, Tarsus Üniversitesi'nin KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterleri boyutundaki stratejik önceliklerini, 4 alanında uzman kişinin AHP ikili karşılaştırma değerlendirmelerine dayalı olarak PROMETHEE II yöntemiyle belirlemiştir.

Analizin temel bulguları şu şekilde özetlenebilir:

İlk beş sıradaki kriterler, kurumun KİDR Ölçüt ve Alt Ölçüt kriterleri arasında en öncelikli geliştirme alanlarını oluşturmaktadır:

- **Stratejik Yönetim ($\Phi=+0.4933$)**
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme ($\Phi=+0.3031$)**
- **Eğitici Kadro Yetkinliği ($\Phi=+0.2824$)**
- **İnsan Kaynakları Yönetimi ($\Phi=+0.2764$)**
- **Program Tasarımı ($\Phi=+0.1375$)**

Kurumun güçlü olduğu alanlar arasında **İç Denetim ve Risk Yönetimi ($\Phi=-0.2027$)** öne çıkmaktadır.